DECIZII

DECIZIA (UE) 2022/480 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 10 martie 2022

privind constituirea, responsabilitățile, componența numerică și durata mandatului Comisiei de anchetă însărcinate cu examinarea utilizării Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente

Parlamentul European,

— având în vedere cererea prezentată de 290 de deputați privind constituirea unei comisii de anchetă însărcinate cu examinarea presupuselor încălcări sau cazuri de administrare defectuoasă în aplicarea dreptului Uniunii în ceea ce privește utilizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente care sunt instalate pe dispozitivele mobile prin exploatarea vulnerabilităților IT (denumite în continuare „programe spion de supraveghere echivalente”),

— având în vedere propunerea Conferinței președinților,

— având în vedere articolul 226 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE),

— având în vedere Decizia 95/167/CE, Euratom, CECO a Parlamentului European, a Consiliului și a Comisiei din 19 aprilie 1995 privind modalitățile detaliate de exercitare a dreptului de anchetă al Parlamentului European ([1]),

— având în vedere atașamentul Uniunii Europene față de valorile și principiile libertății, democrației și respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și a statului de drept, așa cum se subliniază în preambulul la Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special la articolele 2, 6 și 21 din tratatul respectiv,

— având în vedere articolul 4 alineatul (2) din TUE, care reafirmă competența exclusivă a statelor membre în ceea ce privește menținerea ordinii publice și apărarea securității naționale,

— având în vedere articolele 16 și 223 din TFUE,

— având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”), în special articolele 7, 8, 11, 21 și 47, care recunosc drepturile, libertățile și principiile specifice prevăzute în aceasta, cum ar fi respectarea vieții private și de familie și protecția datelor cu caracter personal, libertatea de exprimare și de informare, dreptul la nediscriminare, precum și dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, care se aplică pe deplin statelor membre atunci când acestea pun în aplicare dreptul Uniunii, și articolul 52 alineatul (1), care permite anumite limitări în exercitarea drepturilor și libertăților fundamentale,

— având în vedere Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor personale și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (Directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) ([2]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) ([3]),

— având în vedere Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului ([4]),

([1]) JO L 113, 19.5.1995, p. 1.
([2]) JO L 201, 31.7.2002, p. 37.
([3]) JO L 119, 4.5.2016, p. 1.
([4]) JO L 119, 4.5.2016, p. 89.

— având în vedere Decizia (PESC) 2019/797 a Consiliului din 17 mai 2019 privind măsuri restrictive împotriva atacurilor cibernetice care reprezintă o amenințare la adresa Uniunii sau a statelor sale membre ([5]), astfel cum a fost modificată de Decizia (PESC) 2021/796 a Consiliului din 17 mai 2021 ([6]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/821 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui regim al Uniunii pentru controlul exporturilor, serviciilor de intermediere, asistenței tehnice, tranzitului și transferului de produse cu dublă utilizare ([7]),

— având în vedere Actul privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct ([8]),

— având în vedere Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special articolele 8, 9, 13 și 17 și protocoalele la convenție,

— având în vedere Principiile directoare ale ONU privind afacerile și drepturile omului ([9]),

— având în vedere Rezoluția sa din 12 martie 2014 referitoare la programul de supraveghere al Agenției Naționale de Securitate (NSA) a SUA, la organismele de supraveghere din diferite state membre și la impactul acestora asupra drepturilor fundamentale ale cetățenilor UE și asupra cooperării transatlantice în materie de justiție și de afaceri interne ([10]), precum și recomandările sale privind consolidarea securității informatice în instituțiile, organele și agențiile UE,

— având în vedere articolul 208 din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât, potrivit unor dezvăluiri recente, mai multe țări, inclusiv state membre, au utilizat programul spion de supraveghere Pegasus împotriva jurnaliștilor, politicienilor, funcționarilor responsabili cu aplicarea legii, diplomaților, avocaților, oamenilor de afaceri, actorilor societății civile și altor actori și că aceste practici sunt extrem de alarmante și par să confirme pericolele utilizării abuzive a tehnologiei de supraveghere pentru a submina drepturile omului și democrația,

1. decide să constituie o comisie de anchetă însărcinată cu examinarea presupuselor încălcări sau cazuri de administrare defectuoasă în aplicarea dreptului Uniunii în ceea ce privește utilizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente, fără a aduce atingere jurisdicției instanțelor naționale sau ale Uniunii;

2. decide ca mandatul comisiei de anchetă să fie următorul:

— să investigheze dimensiunea presupuselor încălcări sau cazuri de administrare defectuoasă în aplicarea dreptului Uniunii, care rezultă din utilizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente, să colecteze informații cu privire la măsura în care statele membre, inclusiv Ungaria și Polonia, dar fără a se limita la acestea, sau țările terțe utilizează supravegherea intruzivă într-un mod care încalcă drepturile și libertățile consacrate în cartă, precum și să evalueze nivelul de risc pe care îl prezintă pentru valorile consacrate la articolul 2 din TUE, cum ar fi democrația, statul de drept și respectarea drepturilor omului;

— pentru îndeplinirea sarcinilor sale, să colecteze și să analizeze informații pentru a stabili:

— utilizarea și funcționarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente și presupusul impact negativ al acestora asupra drepturilor fundamentale consacrate în cartă, în cazurile în care statele membre pun în aplicare dreptul Uniunii;

— cadrul juridic existent în care statele membre au achiziționat și utilizat Pegasus și programe spion de supraveghere echivalente;

— dacă autoritățile statelor membre au utilizat Pegasus și programe spion de supraveghere echivalente în scopuri politice, economice sau în alte scopuri nejustificate pentru a spiona jurnaliști, politicieni, funcționari responsabili cu aplicarea legii, diplomați, avocați, oameni de afaceri, actori ai societății civile sau alți actori, încălcând dreptul Uniunii și valorile consacrate la articolul 2 din TUE sau drepturile consacrate în cartă;

([5]) JO L 129 I, 17.5.2019, p. 13.
([6]) JO L 174 I, 18.5.2021, p. 1.
([7]) JO L 206, 11.6.2021, p. 1.
([8]) JO L 278, 8.10.1976, p. 5.
([9]) https://www.ohchr.org/Documents/Publications/GuidingPrinciplesBusinessHR_EN.pdf
([10]) JO C 378, 9.11.2017, p. 104.

— dacă utilizarea, cu încălcarea dreptului Uniunii, a Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente a avut un impact negativ asupra proceselor democratice din statele membre în ceea ce privește alegerile la nivel local, național și european;

— presupusele încălcări ale Directivei 2002/58/CE sau cazuri de administrare defectuoasă de către statele membre care rezultă din utilizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente, în special în ceea ce privește principiul confidențialității comunicațiilor și interzicerea ascultării, înregistrării, stocării sau a altor tipuri de interceptare sau supraveghere a comunicațiilor și a datelor de transfer aferente ale persoanelor;

— dacă utilizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente de către statele membre a constituit, a dus la sau a dezvăluit încălcări ale Directivei (UE) 2016/680 și ale Regulamentului (UE) 2016/679;

— dacă Comisia dispunea de dovezi privind utilizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente împotriva persoanelor;

— dacă statele membre au oferit suficiente garanții instituționale și juridice pentru a evita utilizarea ilegală a unor programe spion și dacă persoanele care suspectează că drepturile lor au fost încălcate prin utilizarea programelor spion au acces la o cale de atac eficientă;

— presupusa inacțiune a statelor membre în ceea ce privește implicarea entităților din UE în dezvoltarea, diseminarea sau finanțarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente, inclusiv a lanțului de aprovizionare în ceea ce privește tehnologia și exploatarea acestuia, în măsura în care încalcă dreptul Uniunii, inclusiv Regulamentul (UE) 2021/821, și inclusiv în cazul în care software-ul de supraveghere comercializat pentru un anumit scop (de exemplu, combaterea terorismului) este utilizat într-un alt context;

— rolul guvernului israelian și al altor țări terțe în furnizarea Pegasus și a unor programe spion de supraveghere echivalente către statele membre;

— dacă utilizarea Pegasus sau a unor programe spion de supraveghere echivalente de către autoritățile statelor membre a avut ca rezultat transferul de date cu caracter personal către țări terțe, în special, dar nu exclusiv, către Grupul NSO, precum și către guvernele țărilor terțe;

— dacă utilizarea Pegasus sau a unor programe spion de supraveghere echivalente, care implică în mod direct sau indirect entități care au legătură cu UE, a contribuit la spionarea ilegală a jurnaliștilor, politicienilor, funcționarilor responsabili cu aplicarea legii, diplomaților, avocaților, oamenilor de afaceri, actorilor societății civile sau a altor actori din țări terțe și dacă a condus la încălcări ale drepturilor omului sau abuzuri care prezintă motive serioase de îngrijorare în ceea ce privește obiectivele politicii externe și de securitate comune a UE și dacă o astfel de utilizare a încălcat valorile consacrate la articolul 21 din TUE și în cartă, inclusiv în ceea ce privește respectarea Principiilor directoare ale Organizației Națiunilor Unite privind afacerile și drepturile omului și alte drepturi consacrate în dreptul internațional al drepturilor omului;

— dacă există motive suficiente care să justifice adoptarea de către Consiliu a unor măsuri restrictive sau a unor sancțiuni în cadrul politicii externe și de securitate comune a UE împotriva uneia sau mai multor țări terțe, în cazul în care o decizie adoptată în conformitate cu titlul V capitolul 2 din TUE prevedea întreruperea sau limitarea relațiilor economice sau financiare, în conformitate cu articolul 215 alineatul (1) din TFUE;

— dacă utilizarea Pegasus sau a unor programe spion de supraveghere echivalente de către țări terțe a avut un impact asupra drepturilor fundamentale garantate de dreptul Uniunii și dacă există motive suficiente care să justifice reevaluarea de către Consiliu a oricăror acorduri de cooperare internațională în spațiul de libertate, securitate și justiție încheiate cu țări terțe în temeiul articolului 218 din TFUE;

— să formuleze recomandările pe care le consideră necesare în această privință;

— să facă recomandări pentru a proteja instituțiile UE, deputații săi și personalul său împotriva unor astfel de programe spion de supraveghere;

3. decide ca comisia de anchetă să își prezinte raportul final în termen de 12 luni de la data adoptării prezentei decizii;
4. decide ca comisia de anchetă să țină seama în lucrările sale de toate evoluțiile pertinente care intervin în cursul mandatului său și care sunt relevante pentru sfera sa de activitate;
5. subliniază că, pentru a asigura o bună cooperare și un bun flux de informații între comisia de anchetă și comisiile permanente și subcomisiile relevante, președintele și raportorul comisiei de anchetă ar putea fi implicați în dezbaterile relevante ale comisiilor permanente și subcomisiilor și viceversa, în special pentru audierile comisiei de anchetă;
6. decide ca toate recomandările formulate de comisia de anchetă să fie transmise comisiilor permanente și subcomisiilor în cauză în domeniile lor de competență, astfel cum sunt definite în anexa VI la Regulamentul de procedură;
7. decide ca comisia de anchetă să aibă 38 de membri;
8. încredințează președintei sarcina de a asigura publicarea prezentei decizii în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.